

***Na wekenlang afzien op reis door China,
pannenkoek met appel of pizza's***

Yangshuo, paradijs voor de rugzakreiziger

YANGSHUO - Op de kaart van de Zuid-Chinese provincie Guangxi lijkt het niet meer dan een gemiddeld stadje aan de rivier de Li, maar de buitenlandse rugzakreizigers in China weten wel beter. Yangshuo is een klein paradijs voor de vermoeide westerling die, veelal zonder de taal te beheersen, enkele weken avontuurlijk langs Chinese einders heeft gezworven. Hier treffen reizigers van alle nationaliteiten elkaar, die alleen of hooguit met een klein groepje op reis zijn. Ze wisselen - soms onder het roken van een stickie - ervaringen uit in een van de vele eetcafés waar weinig-Chinese gerechten op het menu staan, zoals pannenkoek met appel en pizza's.

De sfeer in Yangshuo roept voor de huidige generatie veertigers herinneringen op aan Kathmandu in Nepal in de jaren zestig dat toen een internationaal trefpunt was voor hippies. Zijn hedendaagse Chinese tegenhanger kan de vergelijking niet helemaal doorstaan maar heeft voor de vrijheid-blijheid jongeren die nu met een rugzak de wereld rond trekken, een soortgelijke aantrekkingskracht. Het leven is er ongedwongen, langzaam en goedkoop. De eetcafés zijn open van 's morgens zeven tot 's nachts een en serveren naast Chinese maaltijden een grote verscheidenheid aan westerse gerechten. Veel dorpelingen spreken behoorlijk Engels en zijn - weliswaar met het uiteindelijk doel aan de toeristen geld te verdienen - vriendelijk en gastvrij. Elke nieuweling die arriveert heeft al gauw het gevoel er thuis te zijn.

Yangshuo ligt in een uitzonderlijk fraai dal dat de Li in het kalksteengebergte heeft uitgesleten. De grillige bergen die als puisten op het vlakke land lijken te zijn geplant, krijgen een mystiek accent door een bijna voortdurende waas van mistflarden. De oevers van de rivier zijn begroeid met lange, vriendelijk wuivende bamboestengels. Het is een klassiek landschap dat Chinese schilders eeuwenlang heeft geïnspireerd tot karakteristieke waterverfschilderingen. De unieke natuur heeft er ongetwijfeld toe bijgedragen dat Yangshuo - vijftien jaar geleden nog een arm, ingeslapen vissersdorp - zich heeft kunnen ontwikkelen tot een 'must' voor de rustzoekende, individuele China-ganger met een krappe beurs.

'Yangshuo is geweldig. Het is hier rustig en de mensen zijn vreselijk aardig. Heel anders dan in de rest van China. Je kunt hier eindeloos op je gemak fietsen en ook gewoon zitten en praten, zelfs met de Chinezen want velen spreken verbluffend goed Engels. Bovendien is het hier niet duur. Met tien tot vijftien dollar (rond de twintig gulden) per dag kom je een heel eind', zegt de Brit David (25) die in zijn eentje bezig is aan een lange trektocht door Azië. Hij zit op het terras van Suzanna's te genieten van gebakken eieren met spek. Een Frans-Chinees echtpaar heeft in Yangshuo de primeur gehad bij de opening van dit eetcafé in 1983.

Mickey Mao's

Sindsdien zijn er een stuk of twintig soortgelijke eetgelegenheden bij gekomen waarvan een aantal ludieke namen voert, die goed zijn voor minstens een glimlach bij de China-reizigers. Er is het 'Hard Seat Café' dat verwijst naar de goedkoopste klasse in de Chinese treinen en het 'Meiyou Café' - letterlijk vertaald 'Hebben we niet' Café - dat een van de eerste woorden Chinees weergeeft die een buitenlander onderweg leert. Verder is er ook nog 'Mickey Mao's', een speelse samentrekking van Mickey Mouse, de tekenfilmheld en Mao Zedong, de voormalige communistische partijleider in China. 's Avonds is het er onder de klanken van jaren zestig popmuziek goed toeven om de vermoeidheid van een landelijke fietstocht weg te spoelen met een pilsje dat amper zestig cent kost.

De eterijen met terrasjes zijn vooral geconcentreerd in Xi Jie, de West Straat, die naar de rivier loopt. In deze wat in de volksmond Waiguo Jie, 'Buitenland Straat', is gaan heten, zijn ook de

winkeltjes met onvermijdelijk kitscherige souvenirs, T-shirts en goedkope batik broeken en rokken. Op veel plaatsen is het mogelijk naar het buitenland te bellen of een fax te versturen. Service die in het overgrote deel van China niet voorhanden is. De meeste rugzaktoeristen overnachten in goedkope pensions waar voor een paar gulden per nacht een bed beschikbaar is op een kamer met zes tot acht slaappleaatsen.

Voor de lokale bevolking in Yangshuo is het leven in de afgelopen jaren drastisch veranderd. Het merendeel van de twintigduizend inwoners is op de een of andere manier betrokken geraakt bij de florerende toeristenindustrie en boert goed zonder hele dagen op de rijstvelden te moeten werken. Het vissen met aalscholvers die aan een ketting vast zitten, is verworpen tot een toeristische attractie. Zo zeer dat niet zelden de visser bij aankomst van een boot met toeristen moet worden wakker geschud om de vogel zijn kunsten te laten vertonen.

Aalscholvers

Shirley Li (36) behoort tot het leger ondernemende vrouwen dat de dienst lijkt uit te maken in toeristisch Yangshuo dat elk jaar zestigduizend toeristen ziet komen en gaan. Ze werkt officieel als kamermeisje in het Yangshuo Hotel waar haar echtgenoot elektricien is. Het is voor haar een handige plaats om nieuwe gasten op te vangen en te strikken voor dagtochten waarvoor ze provisie opstrijkt. Anderen wiens baan het is 'buitenlanders te grijpen' lopen voortdurend de West Straat op en neer of zetten zich ongevraagd bij je aan tafel. 'U bent toch nog niet naar het nachtvisserij met aalscholvers wezen kijken?!' Yangshuo is een dorp waar iedereen precies lijkt te weten wat sinds je aankomst je bezigheden zijn geweest.

Shirley, een innemende vrouw, blijkt overigens ook de rechterhand te zijn van de ouwe baas die in de buurt van het hotel fietsen verhuurt. Prijs: vijf yuan (een gulden) per dag. Daar biedt ze zich aan als gids voor een tocht door de omgeving met een lunch die ze zelf bereidt bij haar ouders thuis. 'Ik ben er een paar jaar geleden mee begonnen. Ik vind het heel leuk om buitenlanders de omgeving te tonen en ze te vertellen hoe wij hier leven. Er is geen vaste prijs voor zo'n uitstapje. Ik laat het aan de mensen over wat ze willen geven. Dat ligt meestal tussen de vijftig en honderd yuan per persoon', zegt Shirley in goed verstaanbaar Engels dat ze 'van de straat heeft opgepikt'.

De omgeving van Yangshuo leent er zich uitstekend voor om er zelf op uit te trekken. Veel buitenlanders nemen hun huurfiets mee op een boot en laten zich enkele dorpen verderop afzetten om daarna terug te peddelen naar Yangshuo. Het komt nogal eens voor dat tijdens de boottochten plots het vriendelijke masker van de dorpingen afvalt. De schipper spreekt ineens geen woord Engels meer, vraagt meer geld of weigert naar de afgesproken bestemming door te varen en dreigt de boot in het midden van de rivier te laten liggen tot het probleem is opgelost. Gevolg is een frustrerende woordenstrijd waarbij de winnaar vooraf vaststaat. 'En dan heb je ineens weer het gevoel dat je toch nog in China bent', roept Lars uit Denemarken 's avonds filosofisch op het terras van Café de Paris, nadat alle 'oplichters'-ervaringen van die dag de revue gepasseerd zijn.